

WARI

(també AWARI, AWALÉ, ADI, TI, WARU...)

D'ON PROVÉ?

Sembla ser d'origen egipci i, per tant, africà. Tanmateix, es va estendre ràpidament per tot el continent africà i Àsia, on encara avui es continua jugant, sovint amb algunes variacions, tant de nom com de reglament. Els esclaus africans el portaren fins al continent americà. Avui dia es juga a tot el món. Fins i tot trobareu versions *on line* a la xarxa

COM ÉS?

Es tracta d'un tauler, habitualment de fusta, amb dues rengleres o camps de sis forats cadascun i, de vegades, algun forat addicional que serveix de "magatzem". Calen 4 llavors per forat, és a dir, 48 en total. En alguns poblats rurals de l'Àfrica, els nens hi juguen en forats fets directament a la terra.

COM ES JUGA?

L'objectiu del lloc és recollir el màxim de llavors possible. Juguen dos jugadors. La partida comença tenint cada jugador quatre llavors a cadascun dels seus sis forats. Els jugadors mouen un cop cadascun. Per sembrar (moure) el jugador agafa totes les llavors d'un dels forats del seu camp i les diposita una a una en els forats correlatius, inclosos els del camp contrari, sense saltar-se'n cap, seguint el sentit contrari de les agulles del rellotge. Si en el forat des d'on tira hi havia 12 o més llavors, quan ha donat la volta al tauler es salta el forat inicial, tot deixant-lo buit.

Per a poder recollir o capturar llavors han de donar-se dues condicions: 1) que l'última llavor plantada sigui en camp contrari; 2) que en aquest últim forat n'hi hagi 2 o 3. Si és així collim les llavors d'aquest últim forat i mirem al forat anterior; si s'acompleixen les dues condicions també les recollim. I així successivament, fins que trobem que alguna de les dues condicions no es donen.

Cap al final de la partida, quan queden poques llavors, estem obligats, sempre que sigui possible, a fer una jugada que proporcioni alguna llavor a l'adversari. Si no ho fem, la partida s'acaba i el nostre adversari es queda amb totes les llavors que hi ha a sobre del tauler. Si no ens és possible, la partida s'acaba però totes les llavors ens les quedem nosaltres. Guanya el jugador que hagi recollit més llavors.

ADRECES D'INTERÈS:

<http://www.manqala.org>

<http://www.drac.com/pers/viktor/wari>

<http://www.myriad-online.com/frawale.htm>